

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/149
Toplantı Tarihi/Sayısı : 31.3.2022/12
Karar Numarası : 2022/192
Başvuran : M. D.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın imtiyaz sahibi olduğu gazetenin resmi ilan yayın hakkının Basın İlan Kurumu tarafından iadesi ile maddi zararın karşılanması talebine ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran adına avukatı tarafından yapılan başvuruda; başvuranın Gaziantep'te günlük olarak yayın yapan Gaziantep ... Gazetesi'nin imtiyaz sahibi olduğu, FETÖ/PYD üyesi olan kamu görevlilerinin etkisi ile 2013 yılında Türkiye genelinde yayın yapan gazetelerin birleştirilmesi amacıyla Basın İlan Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından hayata geçirileceği düşünülen "Güç Birliği Projesi" sebebiyle resmi ilan yayınlama hakkından feragat ettiği, ancak Proje'nin hayata geçirilmediği, resmi ilan yayın hakkının başvurana yeniden verilmediği, marka değeri 300.000,00 TL olan gazeteden başvuranın aylık 15.000,00 TL resmi ilan geliri elde ettiği, haksız ve hukuksuz olarak yapılan işlemler sebebiyle büyük miktarda maddi kayıp yaşadığı, feragat dilekçesinde yer alan şartın yerine getirilmediği bu nedenle feragatin geçerli olmadığı, Basın İlan Kurumu Genel Müdürlüğüne resmi ilan yayın hakkının iadesi ile maddi zararın karşılanması talebiyle yaptığı 26/04/2017 tarih ve ... sayılı başvurusunun zımnen reddedildiği, bu işlemin iptali ile 300.000,00 TL maddi zararın tazmini talebiyle İstanbul 6. İdare Mahkemesinde dava açtığı, Mahkemenin 20.09.2018 tarih 2017/... Esas 2018/... Karar sayılı ilamı ile davanın reddine karar verdiği, bu karara karşı istinaf kanun yoluna başvurduğu, İstanbul 10. Bölge İdare Mahkemesi 10. İdari Dava Dairesi tarafından 19.02.2019 tarih ve 2019/... Esas 2019/... Karar sayılı ilamı ile istinaf başvurusunun reddedildiği, bu karara karşı da temyiz kanun yoluna başvurduğu, dosyanın halihazırda Danıştay'da görülmeye devam ettiği ileri sürülerek; başvuranın resmi ilan yayın hakkının iadesi ve maddi zararının karşılanması talep edilmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20.04.2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde: *"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."* denmektedir.

4. Mezkûr Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9uncu maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde: *"İnsan hakları ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"*; (g) bendinde: *"Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve"*

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

sonuçlarını takip etmek”; (i) bendinde: “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun görevleri arasında sayılmıştır.

5. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesi: “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenir.” hükmünü haizdir.

6. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun haktan kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” şeklindedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

7. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

8. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

9. Öte yandan başvuru, resmi ilan yayın hakkının Basın İlan Kurumu tarafından iadesi ile maddi zararın karşılanması talebine ilişkin olup 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal önleme mekanizması kapsamında değerlendirilememektedir.

10. Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 48’inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 31.03.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU

Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ

Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN

Üye

Üye

e-onaylıdır

Ünal SADE

Üye